Европейска комисия

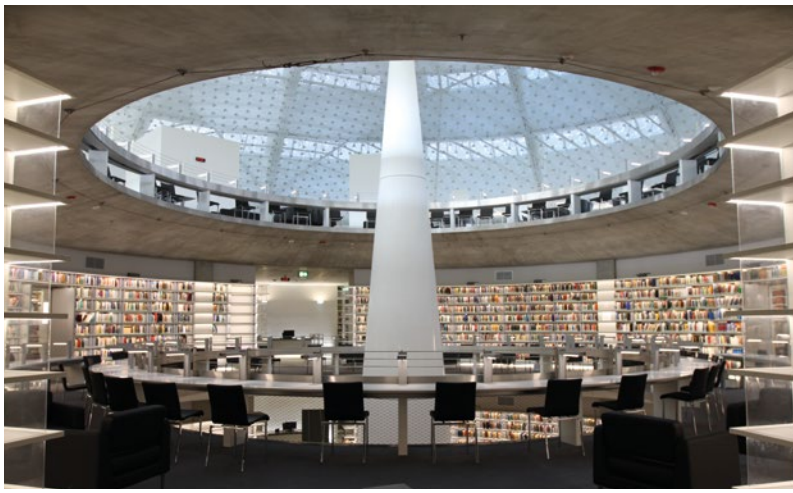

КОМУНИКАЦИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ОПЕРАЦИИ ОТ СТРАТЕГИЧЕСКО ЗНАЧЕНИЕ В ПЕРИОДА 2021—2027 Г.

Практически инструментариум

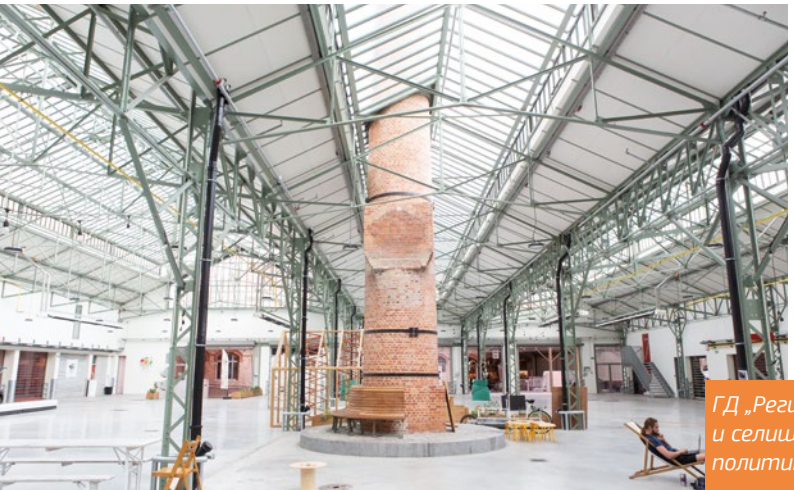

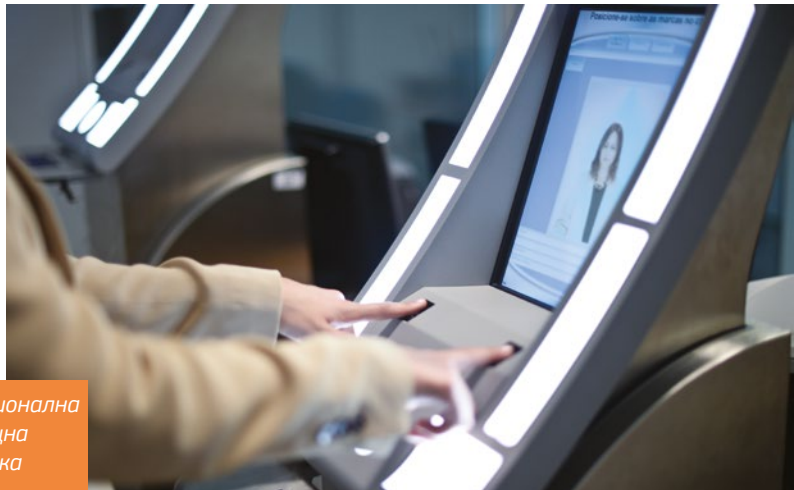

ГД „Регионална и селищна политика

Снимки на корицата:

Гара Estação do Oriente в **Лисабон, Португалия,** проектирана с помощта на финансиране от ЕС като неразделна част от обект за изложения и търговски комплекс. ©Европейски общности, 2002 г. Прочетете повече в аудиовизуалния портал на ЕК.

Иновативна **кула за наблюдение** с природна и образователна пътека сред върховете на дърветата, построена с помощта на ЕС в **Криница-Здруй, Полша**. Снимката е победител във фотоконкурса EUinmyregion 2020 г. Бенефициент: Słotwiny Arena Sp. z o. o. ©Michał Skowronek. Прочетете повече в Kohesio.

Благодарение на финансиране по ЕФРР **мостът Пелешац** осигурява пътна връзка между Южна Далмация, най-южната част на адриатическото крайбрежие на **Хърватия** и континенталната част на страната. ©MMPI/ povezanahrvatska.eu. Прочетете повече в Kohesio.

В новия център за учебни ресурси на **Кипърския университет** —**библиотека „Стелиос Йоану“** — се предлагат различни услуги в областта на научните изследвания и ученето. Изграждането на учебния център е подкрепено по линия на ЕФРР. ©Кипърски университет / Kalia Christou (2020 г.). Прочетете повече в InfoRegio.

Възстановяването на морската природа на **Мон Сен Мишел**, Франция, подкрепено с финансиране от ЕС. ©Европейски съюз, 2014 г. Прочетете повече в Kohesio.

Помещенията на **Be-Here** в бивша индустриална сграда в **Брюксел, Белгия**, която е напълно реновирана с помощта на финансиране от ЕС. ©Европейски съюз, 2020 г. Прочетете повече в InfoRegio.

Автоматизиран граничен контрол eGate на летището в **Лисабон, Португалия,** новаторска инициатива за внедряване на модерна система за граничен контрол, получила подкрепа от Кохезионния фонд. ©Европейски съюз, 2014 г. Прочетете повече в аудиовизуалния портал на ЕК.

Снимки, показани на страница 4 и страница 9:

XL 3D Printing for Design е проект в Амстердам, Нидерландия, финансиран по линия на политиката на сближаване. ©Aectual. Прочетете повече в Kohesio.

Възстановяването на морската природа на **Мон Сен Мишел, Франция**, подкрепено с финансиране от ЕС. ©Европейски съюз, 2014 г. Прочетете повече в Kohesio.

© Европейски съюз, 2024 г.

Политиката на Комисията за повторна употреба е уредена с Решение 2011/833/ЕС на Комисията от 12 декември 2011 г. относно повторната употреба на документи на Комисията (ОВ L 330, 14.12.2011 г., стр. 39 — https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj?locale=bg).

Освен ако не е посочено друго, повторната употреба на настоящия документ е разрешена съгласно лиценз Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/). Това означава, че повторната употреба се позволява, при условие че надлежно се посочи източникът и се укажат евентуалните промени. За използването или възпроизвеждането на снимки или други материали, за които Европейският съюз не е носител на авторското право, трябва да се иска разрешение направо от носителите на авторското право. ЕС не е носител на авторските права по отношение на някои елементи, посочени на корицата и на страница 4 от настоящата публикация.

PDF ISBN : 978-92-68-10134-6 doi: 10.2776/277677 KN-02-23-361-BG-N

Комуникация във връзка с операции от стратегическо значение в периода 2021—2027 г.

С регулаторната рамка за програмния период 2021—2027 г. се въвежда нова функция за програмите в целия ЕС, т.нар. „операции от стратегическо значение“. Всяка година хиляди проекти в цяла Европа получават финансиране по линия на политиката на сближаване и целта на новите разпоредби на Регламента за установяване на общоприложимите разпоредби (РОР) е да се **изтъкнат ключови и емблематични операции** и да се даде възможност с тяхна помощ да се **разкаже за историята на програмата и за приноса на политиката на сближаване.**

Държавите членки и управляващите органи са тези, които определят кои операции са от стратегическо значение. Във фазата на изпълнение държавите членки, управляващите органи и бенефициентите осъществяват комуникация и осигуряват видимост на подкрепата от ЕС. Комисията има за цел да се възползва от видимостта на операциите от стратегическо значение в комуникационните кампании.

Целта на настоящия документ е да послужи за вдъхновение на държавите членки, управляващите органи и бенефициентите, когато осъществяват комуникация във връзка с операции от стратегическо значение. Той е изготвен в резултат на дискусии и въпроси, които бяха повдигнати през септември 2021 г. в рамките на техническия семинар за операциите от стратегическо значение и през декември 2021 г. в рамките на експертната група по комуникация Inform EU.

Отказ от отговорност:

Настоящият документ е изготвен от службите на Комисията и не обвързва Европейската комисия. Единствено Съдът на Европейския съюз е компетентен да тълкува авторитетно правото на Съюза. Целта на настоящия документ е да послужи за вдъхновение на програмните органи и държавите членки при комуникацията във връзка с операции от стратегическо значение и тяхното изпълнение.

ПЛАН-ГРАФИК НА ОПЕРАЦИИ ОТ СТРАТЕГИЧЕСКО ЗНАЧЕНИЕ

Определяне на рамката за периода 2021—2027 г.

01

Какво означава „операция от стратегическо значение“?

„Операция от стратегическо значение“ означава операция, която има значителен принос за постигането на целите на дадена програма и за която се прилагат специални мерки за мониторинг и комуникация, съгласно определението в **член 2, параграф 5 от** РОР[1]. Същото определение се прилага и за програмите по Interreg, а в Регламента за Interreg са заложени специфични разпоредби[2].

Защо следва да се избира операция от стратегическо значение?

Целта на разпоредбите за операциите от стратегическо значение е да се осигури по-голяма видимост на подкрепата на ЕС, като се използва комуникационният потенциал на емблематични проекти, подкрепени по линия на различни програми. Поради това, чрез комуникацията за операциите от стратегическо значение се цели да се опише символично историята на програмата и да се повиши разбирането на гражданите за постигнатите от политиката цели.

Същевременно чрез повишената видимост на проектите се дава възможност за по-голяма осведоменост за ползите, които ЕС носи за живота на хората. В този контекст комуникацията за операциите от стратегическо значение следва също да служи за предаване на основните ценности на Съюза и хоризонталните принципи на политиката на сближаване, както е посочено в **член 2** от Договора за Европейския съюз и в **член 9** от РОР. Те включват зачитането на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, върховенството на закона и зачитането на правата на човека, включително правата на лица от малцинствата, плурализма, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между половете, интегрирането на принципа на равенство между половете, достъпността за хората с увреждания, насърчаването на устойчивото развитие и принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Кой избира кои операции да бъдат включени в списъка?

Държавите членки са тези, които определят кои операции допринасят значително за постигането на целите на програмата.

За кои фондове следва да се избират операции от стратегическо значение?

*За **ЕФРР**, **Кохезионния фонд**, **ЕСФ+**, **ФСП** и **ЕФМДРА** програмата се придружава за информационни цели от списък на планираните операции от стратегическо значение и график (**член 22, параграф 3 от РОР**).*

Какви видове проекти могат да представляват операции от стратегическо значение?

Операция от стратегическо значение може да бъде (вид) отделен проект, група проекти или действие/мярка.

---

[1] Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика.

[2] Регламент (ЕС) 2021/1059 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. относно специалните разпоредби за цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg), подкрепяна от Европейския фонд за регионално развитие и инструменти за външно финансиране.

Какво прави една операция стратегически важна?

Операциите следва да се избират въз основа на техния „значителен принос“. Определението на „значителен принос“ варира между различните програми и държави и може да се основава на съответните предизвикателства, потребности в областта на развитието, национални или регионални планове и действия, които трябва да бъдат предприети в съответната държава и програма. По-долу са посочени подбрани примери за елементи на проект, които може да се считат за стратегически важни:

- **системен характер на операцията**: без тази операция специфичната(ите) цел(и) може да не бъде(ат) постигната(и) и/или да бъде(ат) сериозно засегната(и). Напр. система за електронно здравеопазване, обща система за билети за градския транспорт...;
- **иновативен характер:** операция, с която се предоставя нова рамка за политика или проект;
- **значение за националната, регионалната и местната икономика**: операция, която се възприема като важна от обществото. Напр. регионален център за научноизследователска и развойна дейност, околовръстен път на столичен град...;
- **специален характер на операцията**: поради определени специфични особености и местни условия не може да има твърде много проекти от този тип. Напр. регионален транспортен възел;
- **големият брой обхванати крайни получатели** (напр. МСП), **и/или тяхното естество** (напр. младежи).
- **финансов размер**: относително значителни средства, предоставени от приоритета.

Илюстративни примери за операции от стратегическо значение

Програма:	**По-екологичен регион**	**Конкурентоспособни МСП**	**Региони на културата**
Специфична цел:	Развиване на интелигентни енергийни системи, мрежи и съхранение извън трансевропейските енергийни мрежи (TEN-E)	Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии	Засилване на ролята на културата и устойчивия туризъм за икономическото развитие, социалното приобщаване и социалните иновации
Операция от стратегическо значение:	Създаване и интегриране на най-съвременна рамка за управление на инвестиции във възобновяеми енергийни източници в даден регион	Създаване на регионален център за предприемачество и установяване на схема за отпускане на безвъзмездни средства за МСП	Обновяване и подобряване на достъпността на 7 обекта за културно наследство в региона и увеличаване на броя на годишните посетители
Стратегическо значение:	Иновативност: създаване на уникална рамка за управление на ВЕИ	Специален характер: уникален регионален център; финансов размер	Ключово значение за регионалната икономика,, по-специално за туризма
Бюджет:	Общо: 250 000,00 EUR Съфинансиране от ЕС: 212 500,00 EUR	Общо: 45 000 000,00 EUR Съфинансиране от ЕС: 25 000 000,00 EUR	Общо: 12 000 000,00 EUR Процент на съфинансирането от ЕС: 85 %
График:	От януари 2023 г. до януари 2025 г. (предварителен график)	Планирана начална дата — първото тримесечие на 2023 г., очаквана крайна дата — второто тримесечие на 2027 г.	2022—2027 г.

Имайте предвид, че посочените по-горе примери са чисто илюстративни. В действителност операциите от стратегическо значение са такива операции, които имат „значителен принос за постигането на целите на дадена програма“.

Къде и кога следва да бъде предоставена тази информация?

Списъкът на планираните операции от стратегическо значение се включва в **Приложение 3** в рамките на програмата заедно с график (**член 22, параграф 3 от** РОР) и се предава чрез портала SFC2021 при подаване на програмата. Освен графика се препоръчва да бъдат включени и следните елементи (ако е възможно и ако са вече известни):

- кратко описание на операцията(ите) от стратегическо значение или поне планираните видове операции от стратегическо значение;
- евентуален бюджет (включително частта от ЕС и общия размер);
- очаквана начална и крайна дата; както и
- всеки друг елемент от операцията, който може да бъде от значение за нея.

Броят на знаците в Приложение 3 е ограничен до 2000, поради което информацията трябва да бъде ясна и кратка.

Задължително ли е да има операции от стратегическо значение?

Операциите от стратегическо значение са задължителни съгласно **член 22, параграф 3** от РОР и следователно за всяка програма, финансирана по **ЕФРР, Кохезионния фонд, ЕСФ+, ФСП** и **ЕФМДРА** се посочва поне една такава операция (в програмата). Счита се, че в идеалния случай за всяка специфична цел на дадена програма може да се посочи поне една операция от стратегическо значение. В зависимост от програмата трябва да се намери баланс по отношение на точния брой операции от стратегическо значение.

Как се избират операциите от стратегическо значение, преди да бъде направен подбор?

Съгласно разпоредбите на РОР относно **планирането,** при подаване на програмата чрез SFC2021 трябва да се предостави списък на планираните операции. Наличието на списък на планираните операции не гарантира подходяща процедура за подбор по време **на изпълнението**. Накрая е възможно не всички планирани операции да бъдат избрани за финансиране или вместо едни операции да бъдат избрани други. Списъкът на планираните операции може да бъде променян, като при всички случаи се уведомява Комисията (**член 73, параграф 5** от РОР) и напредъкът по операциите от стратегическо значение следва да бъде разгледан от мониторинговия комитет (**член 40, параграф 1, буква ж**) от РОР), поради което не е необходимо да се прави промяна в програмата само заради този аспект.

По отношение на **подбора** следва да се прилагат правилата, критериите и процедурите за подбор на операции, както е предвидено в **член 73** от РОР, а те са недискриминационни, прозрачни, гарантират достъп на лицата с увреждания, осигуряват равенство между половете и са съобразени с разпоредбите на Хартата на основните права на Европейския съюз, с принципа на устойчивото развитие и с политиката на Съюза в областта на околната среда в съответствие с **член 11** и **член 191, параграф 1** от Договора за функционирането на Европейския съюз.

В нашата програма няма мащабни проекти…

Не е задължително операциите от стратегическо значение да бъдат финансово големи проекти или такива, които включват значителни инфраструктурни интервенции. Като стратегически важни следва да бъдат избирани проекти, които се считат за съществени за програмата и имат „значителен принос за постигането на целите на програмата“.

Какви други аспекти се отнасят до операциите от стратегическо значение?

Роля на мониторинговия комитет: в съответствие с ролята му да следи изпълнението на програмата съгласно разпоредбите на РОР мониторинговият комитет също следва да наблюдава операциите от стратегическо значение. Мониторинговият комитет разглежда напредъка по изпълнението на операциите от стратегическо значение (**член 40, параграф 1, буква ж**) от РОР), т.е. се очаква тези операции да бъдат редовна тема на неговите заседания. Същата информация се предоставя по време на годишния преглед на изпълнението (съгласно **член 41, параграф 3** от РОР).

Подбор на операции от стратегическо значение: За подбора, както и за всички други операции, се прилага **член 73** от РОР, а в **член 73, параграф 5** от РОР е изрично предвидено, че: когато управляващият орган избере дадена операция от стратегическо значение, в рамките на един месец той уведомява Комисията за това и ѝ предоставя цялата информация от значение за тази операция. Държавите членки и управляващите органи следва да съобщят съответната информация на Комисията чрез портала SFC2021, в който за целите на член 73, параграф 5 е създаден нов вид документ „Информация за избрани операции от стратегическо значение“ в рамките на модула „Видимост, прозрачност и комуникация“. Образецът, който трябва да се използва за въвеждането на информацията, е публикуван на уебсайта на SFC2021.

Различни етапи на изпълнението на операции от стратегическо значение, в това число основни изисквания, участници, график и правно основание

	Програмиране	Подбор	Мониторинг	Комуникация и видимост	
Какво?	Списъкът на планираните операции от стратегическо значение заедно с график	Подбор на операции от стратегическо значение и уведомяване на Комисията	Извършване на мониторинг на напредъка на изпълнението Предоставяне на информация за годишни прегледи	Осигуряване на видимост на подкрепата, по-специално при операции от стратегическо значение	Организиране на комуникационна проява/дейност
Кой?	Държава членка	Управляващ орган	Мониторингов комитет Държава членка и съответния УО	Държава членка	Бенефициент
Кога?	При подаване на програмата	В рамките на един месец след подбора	МК: най-малко веднъж годишно ГП: веднъж годишно	През целия период 2021—2027 г	По време на изпълнението на проекта
Член от РОР	Член 22, параграф 3 Допълнение 3	Член 73, параграф 5	Член 38, параграф 3, член 40, параграф 1, буква ж), член 41, параграф 3	Член 46, буква а)	Член 50, параграф 1, буква д)

Имайте предвид, че за Interreg се прилагат конкретни членове от регламента за Interreg, както е посочено по-горе в настоящия документ.

КОМУНИКАЦИЯТА Е КЛЮЧОВА ХАРАКТЕРИСТИКА

Видимост на операциите от стратегическо значение

02

Кои изисквания за комуникация и видимост трябва да следват държавите членки, управляващите органи и бенефициентите на операции от стратегическо значение?

Държавите членки, управляващите органи и **бенефициентите** обявяват подкрепата от фондовете на ЕС, осигуряват по-голяма видимост и осъществяват комуникация във връзка с операции от стратегическо значение и техните постижения. В съответствие с тези цели емблемата на ЕС и текстът за обявяване на (съ)финансирането са ключови елементи за видимост. Тези изисквания са описани в глава „Видимост, прозрачност и комуникация“ на РОР (**членове 46—50**) и в **приложение IX**.

Каква е ролята на държавите членки и управляващите органи?

Член 46, буква а) от РОР:

Всяка държава членка гарантира:

1. *видимостта на подкрепата при всички дейности, които се отнасят до операции, получаващи подкрепа от фондовете, със специално внимание към операциите от стратегическо значение;*

За тази цел **управляващият орган** има важна роля, тъй като благодарение на сътрудничеството между различните равнища в дадена **държава членка** може да се оказва подкрепа на специални комуникационни действия и да се усилят посланията. Същевременно управляващият орган се разглежда като естествен комуникационен партньор на проектите — тясната работа с бенефициентите помага за постигане на по-голяма видимост.

За да дадат тласък на сътрудничеството, **управляващите органи** могат да канят бенефициентите на програмни, институционални и външни събития; да включват операциите от стратегическо значение в ежедневната комуникация чрез програмните канали; да представят операциите от стратегическо значение в социалните медии на програмата; да координират тяхното отразяване в единния уеб портал; или да организират други дейности за популяризиране на техните постижения.

Освен това **управляващият орган** гарантира, че материалите за комуникация и видимост, включително на равнище бенефициенти, се предоставят на Комисията при поискване, без обаче това да води до значителни допълнителни разходи или значителна административна тежест за бенефициентите или за управляващия орган, съгласно условията, посочени в **член 49, параграф 6** от РОР.

Каква е ролята на бенефициентите?

Съгласно **член 50, параграф 1** от РОР:

1. Бенефициентите и субектите, изпълняващи финансови инструменти, обявяват подкрепата от фондовете за операцията, включително използвани повторно ресурси в съответствие с член 62, като:

за операции от стратегическо значение и операции с общ размер на разходите над 10 000 000 EUR — организират според случая комуникационна проява или дейност и привличат своевременно за участие Комисията и отговорния управляващ орган.

Проявата или дейността следва да служи като възможност да се повиши видимостта на работата по проекта пред обществеността и да се покажат положителните промени за държавата и региона, по-специално значението на проекта за постигането на специфичната цел на програмата.

Същевременно това е отлична възможност да се покаже връзката между целта на проекта, неговата значимост за националното развитие и приноса му към приоритетите на ЕС. Всъщност чрез организирането на комуникационни прояви или дейности се дава възможност на гражданите да разберат как благодарение на проектите на местно равнище Европа става по-конкурентоспособна, по-зелена, по-свързана, по-социално ориентирана и по-близка до гражданите.

Защо в член 50, параграф 1, буква д) се споменават проекти с общ размер на разходите над 10 000 000 EUR? Съществува ли разлика?

В **член 50, параграф 1, буква д)** от РОР се определят изискванията за два вида проекти: операции от стратегическо значение и операции с общ размер на разходите над 10 000 000 EUR.

Както беше споменато по-горе, операциите от стратегическо значение могат да бъдат определени по отношение на финансовия им размер, но това не е задължително, нито е единственият критерий (напр. операция от стратегическо значение може да бъде проект на стойност 250 000 EUR, който поради своя иновативен характер има значителен принос към целите на програмата, или пък проект на стойност 12 500 000 EUR).

Що се отнася до втория тип операции, това са всички проекти с бюджет над 10 000 000 EUR, а за Interreg — над 5 000 000 EUR. За тях също трябва да се организира комуникационна проява или дейност, но изискванията за комуникация и видимост са дори по-високи от тези за операциите от стратегическо значение.

Каква е ролята на длъжностните лица за комуникация и координаторите за комуникация?

Длъжностното лице за комуникация на програмата организира целенасочени дейности за повишаване на видимостта на операциите от стратегическо значение и дава възможност на гражданите да разберат какво прави ЕС за тях. В съответствие с цялостния подход към комуникацията на програмата, изложен в главите относно комуникацията, длъжностното лице за комуникация може да определи допълнителни публики и средства за комуникация, комуникационни цели, формати и бюджет, за да намери най-добрия начин за осъществяване на комуникация във връзка с операциите от стратегическо значение.

Силно се препоръчва националният **координатор за комуникация** да работи в тясно сътрудничество с длъжностните лица за комуникация, като целта е да се усилят посланията и да се координира комуникацията между фондовете.

Как може да изглежда една комуникационна проява или дейност?

За да се осигури по-голяма видимост, при операциите от стратегическо значение трябва да се организира **комуникационна проява или дейност** при условията, посочени в **член 50, параграф 1, буква д)** от РОР. Проявата и дейността могат да бъдат под различна форма. Те може да включват:

- Специални **кампании**, посветени на операцията;
- Прояви, насърчаващи **по-голяма ангажираност** и включващи крайни потребители или целеви групи, например състезания, обиколки с екскурзовод, работилници и др.;
- **Прояви за откриване или закриване,** например откриване на център, завършване на строителни работи и др.;
- Специфични прояви, предлагащи **уникално изживяване на проекта**, например изложби, събития за разказване на истории, театрални постановки, модни ревюта и др.;
- Прояви, гарантиращи **силно отразяване в средствата за масова информация**, като пресконференции, журналистически посещения на проекти и други формати;
- Всеки друг формат на **комуникационна проява или дейност**, с който се обявява подкрепата от фондовете и в който са включени ЕК и УО.
- Дейности, показващи **постиженията на проектите**, например посещения на лаборатории и обновени съоръжения, посещения на терен, дни на отворените врати за проектите, панаири и др.;

Имайте предвид, че тези примери са илюстративни.

Как да гарантираме сензационен успех на проявите или дейностите на дадена операция от стратегическо значение?

При организирането на проявата или дейността бенефициентите следва да се основават на комуникационни подходи, които работят добре в държавата и съответната програмна област, и да ги приспособяват към конкретния проект. Необходимо е внимателно планиране и е от ключово значение да се обяви подкрепата от ЕС — по време на проявата или дейността бенефициентите трябва да използват емблемата и текста за обявяване на (съ)финансирането (**член 47** от РОР и **приложение IX**). За да се постигне по-голям обхват и видимост на проявата или дейността, може да се вземат предвид следните практики:

- **Добрият** подход към комуникацията е от ключово значение за видимостта. Организирането на дадена проява или дейност само по себе си не е достатъчно условие за нейния успех — необходим е 360° подход към комуникацията.
- При проектите следва да се осъществява комуникация във връзка с **постиженията,** а именно чрез превръщане на политиката в конкретни резултати и онагледяване как тези резултати влияят върху качеството на живот на гражданите.
- Включването на управляващите органи, **представители** на Комисията и други високопоставени или известни лица ще засилят медийния интерес.
- Работата с **журналисти** и създаването на възможности за включване на медиите и пресата около проявата или дейността ще доведе до повишаване на видимостта.
- Важно е да се достигне до **публиките** на проекта, но в зависимост от неговата значимост с проявата или дейността следва да се достигне и до по-широката публика, която обикновено не е запозната с проектите на ЕС.
- **Социалните медии** са от съществено значение преди, по време и след проявата или дейността. Уверете се, че бенефициентите използват различни платформи и събират фото, видео и аудио материали с цел разпространение и по-голяма видимост.
- **Подкрепата на управляващите органи за бенефициентите** при комуникацията е добре работещ доказан метод за повишаване ефективността на комуникацията.

Как управляващите органи може да подкрепят комуникацията при операции от стратегическо значение?

Като се оказва подкрепа на проектите, за да спазват изискванията за видимост и комуникация, освен че се гарантира, че **бенефициентите** обявяват подкрепата от фондовете на ЕС, се спомага и за организирането на въздействащи прояви и дейности. В този смисъл **държавите членки** и **управляващите органи** може:

#1 **Да запознаят** бенефициентите с техните отговорности и ангажименти, преди да започне изпълнението. Например като организират стартиращи срещи;

#2 **Да препоръчват** съобразени с особеностите на проекта комуникационни прояви или дейности, от които бенефициентите могат да избират, въз основа на предишен опит с широкомащабни или подобни проекти и формати, които работят добре;

#3 **Да обучават** и подкрепят бенефициентите по отношение на техните задължения. Например да публикуват насоки относно правилата за комуникация и видимост, да предоставят информация за добри примери, да дават полезни съвети как да се използват емблемата на ЕС и текстът за обявяване на (съ)финансирането и др.;

#4 **Да организират** уебинари и обучения за бенефициенти на операции от стратегическо значение, които обхващат комуникацията и видимостта, наред с други теми;

#5 **Да включват** външни специалисти или агенции по комуникация, за да осигурят съобразена с особеностите на проекта подкрепа в областта на комуникацията на операции от стратегическо значение. Например експерти по социални медии или управление на събития;

#6 **Да подпомагат** бенефициентите при връзките с медиите, например чрез предоставяне на информация за съобщения за медиите, по-специално цитати (както от УО, така и от ЕК) и посочване на съответни елементи, които да бъдат изтъкнати (например бюджета от ЕС);

#7 **Да работят** с бенефициентите за осъществяването на комуникацията: да обединяват усилия и да създават видеоклипове, подкасти или други аудио-визуални материали за проектите, да организират платени реклами в традиционните и социалните медии, като и да гарантират, че изискванията за видимост се спазват;

#8 **Да организират** всяка друга помощна дейност, която се сметне за подходяща по програмата.

Какво се случва, ако даден бенефициент не успее да организира комуникационна проява или дейност и да включи Комисията и управляващия орган?

Бенефициентите на операции от стратегическо значение носят отговорност да обявяват подкрепата от фондовете, като следват специфичните разпоредби на РОР (**член 50**). В случаите, *когато това не се е случило и когато не са предприети корективни действия, управляващият орган прилага мерки, като анулира до 3 % от подкрепата от фондовете за съответната операция* (член 50, параграф 3 от РОР) . С корекциите следва да се подхожда по същия начин, както с всяка друга финансова корекция, прилагана в съответствие с **член 103** от РОР.

По какъв друг начин могат да бъдат изтъкнати операциите от стратегическо значение?

С оглед разпространението на послания за операциите от стратегическо значение до различни публики и по различни канали, на държавите членки и управляващите органи се препоръчва да изградят положителни взаимодействия между комуникационния подход, който са възприели за операциите от стратегическо значение, и други изисквания за видимост съгласно РОР. В съответствие с тази цел държавите членки и управляващите органи може:

- да представят операциите от стратегическо значение на **единните уеб портали** и **уебсайтовете на програмите** (например чрез специфичен раздел за операциите от стратегическо значение и техните постижения);
- да укрепват посланието сред различните фондове, програми и мрежи и да повишават осведомеността на заинтересованите страни, като **водеща роля поема координаторът за комуникация**;
- да усилват посланията и да насърчават сътрудничеството с нови участници чрез **националните мрежи** (например EDIC, други мрежи от комуникатори, университети...);
- да включват информация за операциите от стратегическо значение в **списъка на операции** в стандартизиран формат (например като използват префикс OSI преди уникалния код на операцията, както е посочено в **член 49, параграф 3** от РОР, или добавят специална колона за операции от стратегическо значение в списъка на операции). Тази информация ще спомогне тези операции да се открият видимо в картата и базата данни на Kohesio. Освен това държавите членки, управляващите органи и бенефициентите се насърчават да предоставят допълнителни материали за видимост, например снимки и видеоклипове, които в крайна сметка ще обогатят Kohesio.

Как бенефициентите следва да включват представителите на Комисията и на управляващия орган?

От **бенефициентите** се изисква да организират комуникационна проява или дейност и да включат Комисията и управляващия орган, но също така им се дава възможност да повишат видимостта на работата си. За тази цел бенефициентите се насърчават да работят в тясно сътрудничество с **управляващия орган** и да гарантират, че **Комисията** е своевременно уведомена за комуникационната проява или дейност.

Когато става въпрос за покана към **Комисията**, се препоръчва тя да включва основна информация на проекта, както и подробности за графика, мястото, характера на проявата или дейността, формата, очакваната роля на представителя на Комисията в проявата/дейността (за предпочитане е тя да бъде активна, например изнасяне на реч) и очакван принос. В идеалния случай поканата следва да бъде изпратена два или три месеца предварително.

Що се отнася до участието на **управляващия орган**, се препоръчва бенефициентите да работят в тясно сътрудничество с управляващия орган, за да изберат най-добрия начин на включване.

За добра практика се счита управляващите органи да уведомяват Комисията за предстоящи комуникационни прояви или дейности във връзка с операции от стратегическо значение чрез модула „Видимост, прозрачност и комуникация“ на SFC2021. Управляващите органи могат да следват тази практика, за да подкрепят навременния обмен на информация и да действат като посредник между операцията (от стратегическо значение) и Комисията. Имайте предвид, че отговорността за включването на Комисията и управляващия орган остава на бенефициента.

Може ли да се използва друг термин при осъществяването на комуникация във връзка с операции от стратегическо значение?

Когато се осъществява комуникация с граждани и други публики, е важно да се подчертаят две измерения на операциите от стратегическо значение:

1. **стратегическото измерение,** т.е. важността на конкретна операция от стратегическо значение и нейните постижения за посрещане на предизвикателствата и потребностите на програмата и държавата, и
2. **измерението на ЕС,** т.е. обявяването на ролята на операциите от стратегическо значение като водещи проекти по линия на политиката на сближаване във всички държави членки и региони.

Комисията препоръчва да се прилага съобразен с особеностите на проекта подход, основан на тези две измерения — терминът „**стратегически проекти на ЕС**“ например обхваща и двете измерения.

Какво можем да научим от примерите и практиките на други държави членки и управляващи органи при осъществяването на комуникация във връзка с операции от стратегическо значение?

Съществуват различни комуникационни подходи, прилагани от държавите членки и управляващите органи при операции от стратегическо значение и подобни видове проекти, както и редица действия с доказан ефект, които се предлагат за комуникация. Ето няколко примера, които може да бъдат използвани при осъществяване на комуникация във връзка с операции от стратегическо значение:

KN-02-23-361-BG-N

Служба за публикации
на Европейския съюз